

GRIŠKEVIČIUS PETRAS

Gimė 1924 07 19 Kriaunose Rokiškio rajone,
mirė 1987 11 14 Vilniuje

Lietuvos sovietinis partinis ir administracinis veikėjas

Mokėsi 1931–1936 m. Kriaunų pradžios mokykloje, 1937–1939 m. Obelių progimnazijoje, 1939–1941 m. Rokiškio gimnazijoje. Studijavo 1946–1948 m. Respublikinėje partinėje mokykloje, 1951–1958 m. Neakivaizdinėje aukštojoje partinėje mokykloje prie SSKP CK.

Prasidėjęs SSRS–Vokietijos karui, 1941 m. pasitraukė į Rusiją. 1942–1943 m. buvo Šešioliktosios lietuviškosios šaulių divizijos karys, 1943–1944 m. Žemaitės partizanų junginio Rokiškio apskrityje kovotojas. 1944–1946 m. buvo laikraščio „Tarybinis Rokiškis“ redaktoriaus pavaduotojas, redaktorius. 1948–1950 m. dirbo Lietuvos komunistų partijos (LKP) Centro komitete. 1950–1951 m. „Valstiečių laikraščio“ atsakingasis redaktorius, 1952–1953 m. Vilniaus sr. laikraščio „Raudonoji žvaigždė“ redaktorius, 1953–1955 m. „Tiesa“ redaktoriaus pavaduotojas. 1955 – 1987 m. dirbo administracinį partinį darbą. 1974–1987 m. buvo LKP CK pirmasis sekretorius. Nuo 1965 m. buvo LSSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas, nuo 1975 m. Prezidiumo narys, nuo 1974 m. SSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatas, nuo 1979 m. Sąjungos tarybos pirmininko pavaduotojas.

Iš rusų kalbos išvertė per 15 grožinės literatūros kūrinių. Parašė 13 ideologinio turinio knygų.

Vertimai

Адамов А. Г. Gauja : apysaka / Arkadijus Adamovas ; [vertė Petras Griškevičius]. - Vilnius : Vaga, 1969. - 269 p. : iliustr.

Александров В. По бальтис куполаис : apysaka / V. Aleksandrovas ; [vertė P. Griškevičius]. - Vilnius : Vaga, 1966. - 307 p.

Андреев А. Kovai parskrido : romanas / A. Andrejevas ; [vertė P. Griškevičius]. - Vilnius : Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1962. - 341, [3] p.

Аришима Т. Moteris : [romanas] / Takeo Arisima ; [vertė P. Griškevičius]. - Vilnius : Valstybinė grožinė literatūros leidykla, 1964. - 370, [2] p.

Азаров А. С. Namas be rakto / Aleksejus Azarovas, Vladislavas Kudriavcevas ; vertė Petras Griškevičius. - Vilnius : Vaga, 1974. - 226, [3] p.

Бубеннов М. С. Erelių stepė : romanas / M. Bubenovas ; [vertė P. Griškevičius]. - Vilnius : Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1961. - 491, [1] p.

Чаковский А. Б. Tolimos žvaigždės šviesa : [apysaka] / A. Čiakovskis ; [vertė P. Griškevičius]. - Vilnius : Vaga, 1964. - 230, [2] p.

Герман Ю. П. Aš atsakau už viską : romanas / Jurijus Germanas ; vertė P. Griškevičius. - Vilnius : Vaga, 1967. - 695 p.

Голубева Т. С. TSRS istorijos dėstymas IV klaseje / T. Golubeva, L. Geleršteinas ; [vertė P. Griškevičius]. - Kaunas : Šviesa, 1973. - 261, [2] p.

Голубева Т. С. TSRS istorijos skaitiniai 4 klasei / T. Golubeva, L. Geleršteinas ; [vertė P. Griškevičius]. Lietuvos TSR istorijos skaitiniai / J. Jurginis, N. Kastanauskaitė. - [3-iasis leid.]. - Kaunas : Šviesa, 1970. - 247 p. : iliustr.

Горчиакovas О. Ugnį šaukiam į save: dokumentinė apysaka / Ovidijus Gorčiakovas ; vertė P. Griškevičius. - Vilnius : Vaga, 1971. - 490 p., [4] iliustr. lap. : iliustr.

Кассиль Л. А. Gladiatoriaus taurė : romanas / Levas Kasilis ; vertė P. Griškevičius. - Vilnius : Vaga, 1965. - 370 p.

Корольков Ю. М. Per pragariškas kančias : dokumentinė apysaka / J. Korolkovas ; [vertė P. Griškevičius]. - Vilnius : Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1963. - 325, [3] p.

Kurso "Žemės ūkio ekonomikos klausimai" programa : kaimo vietovių vakarinėms partinėms mokykloms / Aukštoji partinė mokykla prie

VKP(b) CK ; [vertė P. Griškevičius]. - Vilnius : Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1950. - 21, [2] p.

Маркова Р. И. RSDDP ketvirtasis (Jungtinis) suvažiavimas / R. Markova ; [vertė P. Griškevičius]. - Vilnius : Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1951. - 99, [3] p.

Михайлов В. С. Dega žemė : [dokumentinė apysaka] / Viktoras Michailovas ; [vertė Petras Griškevičius]. - Vilnius : Vaga, 1970. - 363, [1] p., [4] iliustr., portr. lap.

Никулин Л. В. Diplomatinė paslaptis / Levas Nikulinas; Mirtis su slapyvardžiu / Nikolajus Atarovas ; iš rusų kalbos vertė P. Griškevičius. - Vilnius : Vaga, 1973. - 304, [3] p.

Medžiaga temoms : 1949/50 mokslo metams / vertė P. Griškevičius. - Vilnius : Valst. polit. ir moksl. lit. l-kla, 1949-1950. - 3 t.

Семёнов Ю. С. Septyniolika balandžio akimirų : romanas / J. Semionovas ; iš rusų k. vertė P. Griškevičius. - Vilnius : Vaga, 1972. - 311 p.

Смирнов В. В. Neramus rugsėjis : apysaka / Viktoras Smirnovas ; iš rusų kalbos vertė Petras Griškevičius. - Vilnius : Vaga, 1975. - 290, [4] p.

Сухомлинський В. О. Piliečio ugdymas / Vasilijus Suchomlinskis ; [vertė P. Griškevičius, P. Želvys]. - Kaunas : Šviesa, 1975. - 308 p., [4] iliustr. lap.

Knygos

Įmonės ateistai / P. Griškevičius. - Vilnius : Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1961. - 27, [1] p.

Keturi laisvės dešimtmečiai / P. Griškevičius. - Vilnius : Mintis, 1984. - 182, [2] p., [32] iliustr. lap.

Laiko ritmas ir atsakomybė / P. Griškevičius. - Vilnius : Mintis, 1986. - 97, [2] p.

Lenino keliu didžiuoju / Petras Griškevičius. - Vilnius : Mintis, 1975. - 216, [2] p., [28] iliustr. lap.

Partija ir kultūra / Petras Griškevičius. - Vilnius : Mintis, 1985. - 305, [4] p., [40] iliustr. lap.

Po taikos ir laisvės saule / Petras Griškevičius. - Vilnius : Mintis, 1975.

Tarybinė politinė sistema / P. Griškevičius. - Vilnius : Mintis, 1979. - 125, [3] p.

TSKP XXV suvažiavimo nutarimai ir mūsų uždaviniai / Petras Griškevičius. - Vilnius, 1976. - 80 p.

TSKP XXVI suvažiavimo kursu / Petras Griškevičius. - Vilnius, 1981. - 77 p.

TSRS tautų gretose / Petras Griškevičius. - Vilnius : Mintis, 1980. - 198, [4] p., [32] iliustr. lap.

В семье единой, братской / Пятрас Гришкявичус. - Вильнюс: Минтис, 1975. - 132 с., 28 л. ил.

Совершенствование сферы обслуживания : опыт Литвы / П.П. Гришкявичус. - Москва : Знание, 1984. - 63, [1] p.

Советская Литва / П.П. Гришкявичус. - Москва : Издательство политической литературы, 1978. - 109, [3] p.

Knygos apie P. Griškevičių

Petras Griškevičius: bibliografija, 1943–1984 m. gegužės 15 d. / sudarė D. Gineitienė ir A. Girdžiuvienė; red. kolegija: A. Lukošius (ats. red.)... [et al.]. - Vilnius: LTSR Knygų rūmai, 1984. - 118 p.

Tininis V. Pirmtako šešėlyje : biografinė apybraiža apie Sovietų Lietuvos vadovą Petrą Griškevičių (1924-1987) / Vytautas Tininis. - Vilnius : Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 2017. - 247, [1] p. : iliustr., faks., portr.

Šaltiniai

Lietuviškoji tarybinė enciklopedija. - Vilnius, 1966-1985. - T. 4 (1978), p. 223.

Lietuvos TSR spauda. T. 3, kn. 1. - Vilnius, 1992. - P. 97-98.

Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija. - Vilnius, 1966-1971. - T. 1 (1971), p. 607.

Nuobiros / sudarė Vytautas Šulskis. – Kaišiadorys, 2017. – P. 63.

Tarybų Lietuvos enciklopedija. – Vilnius, 1985-1988. – T. 1 (1985), p. 667.

Terleckas A. Lietuvoje iš vėjo ir šalčių žemės sugrįžus. – Vilnius, 2014. – P. 242-245.

Tininis V. Sovietinė lietuva ir jos veikėjai. – Vilnius., 1994. – P. 175-181.

Czerwony Sztandar. – 1987, lapkr. 15, 16, 17.

Gairės. – 1999, Nr. 1, p. 38-39.

Genocidas ir rezistencija. – 2012, [t.] 2(32), p. 107-124. 2017, [t.] 1(41), p. 135-136.

Karštas komentaras. – 2017, birž. 23 - liep. 7 (Nr. 13), p. 4-6.

Komjaunimo tiesa. – 1985, vas. 8; 1987, lapkr. 17, 18.

Komunistas. – 1975, Nr. 11, p. 78-80; 1985, Nr. 3, p. 29-33.

Kultūros barai. – 1987, Nr. 12, p. 1.

Lietuvos aidas. – 2000, liep. 8, p. 9.

Lithuanian historical studies. – Vol. 18 (2013), p. 123-146.

Mokslas ir gyvenimas. – 1985, Nr. 3, p. 4.

Naujasis židinys-Aidai. – 2017, Nr. 7, p. 74-75.

Naujos knygos. – 1975, Nr. 7, p. 26-27.

Opozicija. – 2009, birž. 3, p. 4-5. birž. 12, p. 4-5.

Politika. – 1992, Nr. 12, p. 24-26; Nr. 13, p. 21-23.

Politologija. – 2015, Nr. 3, p. 90-126.

Respublika. – 1990, bal. 17-21.

Švyturys. – 1987, Nr. 23, p. 1-2.

Tiesa. – 1987, lapkr. 15, 16, 17, 18.

Valstiečių laikraštis. – 1987, lapkr. 19.

Veidas. – 2007, Nr. 43 (spal. 25), p. 60-61; 2008, Nr. 2, p. 66-67.